

Datum: 12 maart 2019
Tel.: 06-52076672
Email: socialeraad@doetinchem.nl
Web: www.doetinchem.nl/socialeraad
Like ons op Facebook: 

Betreft: advies Preventieagenda 'Verslaving 2019 – 2022' gemeente Doetinchem

Geacht college,

Op uw verzoek geven wij graag advies op de preventieagenda 'Verslaving 2019 – 2022'.

Allereerst willen wij een korte inleiding op dit onderwerp geven.

Verslaving is een onderwerp waarbij we steeds in de spiegel kijken van onze eigen persoonlijke ontwikkeling, van ons mensbeeld en ons maatschappij beeld. Een louter technocratische benadering van dit onderwerp is niet mogelijk. Elke verslaving is de verslaving van een individu. Elke benadering van verslavingsproblematiek is dan ook een persoonlijke benadering.

Deze nota is ook een soort spiegeldocument. Je leest waar de verleiding zit, waar de mens gevoelig voor is. Tegelijk bestaat er in onze maatschappij een soort algoritme dat zorgt voor het aanbod en de weg er naartoe faciliteert. (Ik heb zin in en dan is er altijd een mogelijkheid).

In de nota over verslaving en preventie is het moeilijk om deze persoonlijke benadering vorm te geven. Juist preventie lijkt zich te lenen voor een 'algemene' aanpak, terwijl ook hier in de persoonlijke aanpak het succes van de preventie moet vormkrijgen.

Het onderwerp 'verslaving' is voor een cliëntplatform vooral ook een onderwerp waarbij de emotie net zo meespeelt als de rationele benadering. Dat zal ook in ons advies doorklinken.

Bij het opstellen van deze nota is er al veel contact en overleg geweest met diverse cliëntgroepen en ervaringsdeskundigen en veel opmerkingen daarvan zijn al verwerkt in deze nota. Daarvoor onze dank.

Op blz. 3 geeft u aan dat risicovol gedrag gerelateerd kan zijn aan onderliggende problemen.

Wij zijn het van harte eens met deze vaststelling. Maar daar, in preventieve zin, verder vorm aangeven is ingewikkeld.

In het kader van educatie zoals benoemd op blz. 7 van het preventiemodel adviseren wij u ook de differentiatie op te nemen bij de diverse doelgroepen. Preventie bij doelgroepen met een hoog risicoprofiel zoals, maar niet beperkt tot, jongeren met een lichtverstandelijke beperking, jongeren met persoonlijkheidsproblemen bijvoorbeeld met ADHD, jongeren in het autistisch spectrum, maar ook ouderen met alcoholproblematieken vragen om een divers aanbod van preventieve programma's.

De relatie naar jongeren / mensen met een psychisch problemen vormgeven door bij preventie.

Wij kunnen uw denkrichting volgen om in eerste instantie jongeren als voornaamste doelgroep te benoemen. Deze groep is wellicht ook het meest zichtbaar in het publieke domein. Zij gebruiken vaker verslavende middelen in het 'verboden' spectrum.

Dat laat onverlet dat juist voor grote groepen en m.n. ook ouderen de verslaving meer gezocht moet worden in het maatschappelijk, meer geaccepteerde gebied.

Wij adviseren u daarom het spectrum toch breed te houden.

Op blz. 6 geeft u de doelstellingen aan waar het de omgeving betreft.

U geeft als gemeente aan het goede voorbeeld te (willen) geven. Ten aanzien van alcoholgebruik kan daaraan goed worden vormgegeven. Bijv. 'borrelen bij de gemeente is 'not done'.

U geeft aan een rook- en tabaksvrije omgeving te stimuleren waar kinderen opgroeien. Dat betekent wat ons betreft ook een drugsvrije omgeving. Dat is niet vanzelfsprekend. Er zijn veel plaatsen in onze gemeente waar jongeren worden geconfronteerd met het gebruik van drugs. Het 'gedoogbeleid' staat vaak op gespannen voet met deze doelstelling.

Om een voorbeeld te noemen: op en om sportvelden en andere jongeren ontmoetingsplekken zoals meerdere cafés in de stad, worden 'soft' drugs maar ook zwaardere drugs aangeboden en gebruikt. Wij adviseren u duidelijker te maken hoe u dit gaat waarmaken en zo mogelijk paal en perk te stellen aan deze situaties.

Blz. 6: doelstelling terugdringen van illegale handel van drugs en invloeden vanuit criminele circuits. Vanuit diverse hoeken bereiken ons geluiden dat dit terugdringen op veel plaatsen maar zeer zwak plaatsvindt.

Het gebruik van cocaïne is de afgelopen tijd behoorlijk toegenomen. Het is zichtbaar in de horeca. Als ouders ons melden dat contact met wijkagenten geen zichtbaar effect heeft, geeft dit aan dat de doelstelling alle waardering verdient, maar de uitwerking zal duidelijk maken of hieraan ook wordt vormgegeven. Overigens is deze drug zeker niet alleen een jongerenprobleem, maar lijkt structureel gebruik ook bij jong volwassenen 'normaal' te zijn geworden.

Ons advies is dan ook om meer oog te hebben voor het ongewenste en feitelijk verboden gebruik in de horeca, de samenwerking maar ook sanctionering naar de uitgaansgelegenheden moet onze inziens prioriteit hebben.

Op blz. 30 geeft u bij regelgeving bestaande interventies aan dat de gemeente daarop regievoerder is. De regelgeving zal zeker op orde zijn. De zichtbaarheid van de handhaving blijft een probleem. Wij adviseren u daar meer duidelijkheid en zichtbaarheid aan te geven.

Opmerking van een ouder in de SR 'Wij kunnen wel goed opvoeden en praten met onze jongeren, maar als tegelijk op veel plaatsen het gebruik van verboden middelen openlijk plaatsvindt, dan voelen wij ons niet gesteund'.

Op blz. 12 geeft u in de eerste alinea aan dat er een relatie bestaat tussen de behandeling van (psychische) problemen en een eventuele beginnende verslaving. Dat de aanpak dan ook geïntegreerd moet worden opgepakt. Het gaat dan om de jeugdverslavingszorg.

U meldt dat er landelijk een beweging gaande is dat dit specialisme zich terugtrekt uit de keten. Wij adviseren u waar mogelijk deze zorg te behouden in de zorgketen.

Op blz. 12 geeft u een ambitie aan met betrekking tot coördinator Gezonde School. Minstens 30% maakt gebruik van het Gezonde School aanbod.

Wij adviseren u de lat duidelijk hoger te leggen. 2023 is nog 4 jaar weg. Dit moet beter kunnen.

Op blz. 12 geeft u aan dat er ook gedacht wordt aan de inzet van ervaringsdeskundigen.

Wij adviseren u dit sterker te formuleren. Ervaringsdeskundigheid heeft zich op veel gebieden als zeer effectief bewezen.

Op blz. 13 geeft u aan hoe u de bewustwording van alcoholgebruik bij ouderen aan wilt aanpakken. Wij missen hier een preventief aspect. Eenzaamheid is een belangrijke indicator voor problematisch drinkgedrag, maar ook overmatig drinkgedrag leidt tot eenzaamheid. Eenzaamheidsbestrijding is binnen de WMO een belangrijk aandachtspunt. Wij adviseren daarom ook de verbinding te zoeken.

Op blz. 14 geeft u bij het verwacht resultaat een lage verwachting weer. Het verbaast ons dat u letterlijk schrijft dat in 2023 bij tenminste 25% van de sportverenigingen de leeftijdsgrens van 18 jaar zichtbaar wordt nageleefd. Wij adviseren u hier een veel hogere ambitie te hanteren.

Wij adviseren u als het gaat om het opleiden van barvrijwilligers daarbij de middelen te verschaffen.

Een speciaal punt van aandacht is de preventie van terugval. Uit veel onderzoek blijkt dat als een verslaving aangepakt wordt er altijd een moment is dat de persoon weer verder moet met zijn leven. Terugvalpreventie, het woord zegt het al, gaat om het scheppen van omstandigheden waar deze preventie vorm krijgt.

Terugkeer in een 'verslavingsgevoelige' omgeving levert slechte resultaten op. Een voorbeeld is dat mensen na een detox behandeling langere tijd moeten wachten voor verdere hulp.

Wij adviseren u dan ook om waar mogelijk in de keten, zorg te dragen voor een aansluiting tussen de diverse onderdelen van behandeling. Dit als preventie van terugval.

In de nota zijn al veel standpunten van diverse cliëntgroepen verwerkt en wij hopen met een verdere aanscherping in ons advies bijgedragen te hebben aan de opzet van een effectiever en efficiënter preventiebeleid met meetbare resultaten.

Daarbij, mensen via preventie uit een heel beroerde situatie houden is moeilijk meetbaar, maar uitermate goed voor een leven onder eigen verantwoordelijkheid.

met vriendelijke groet,
namens de Sociale Raad

Leen van der Heiden,
onafhankelijk voorzitter Sociale Raad